

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Karla Šimky, soudce Václava Štencla a soudkyně Evy Šonkové v právní věci žalobce: **M. A.**, zastoupený JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem Šafaříkova 666/9, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2025, č. j. OAM-363/LE-LE05-P11-R2-2022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. 12. 2025, č. j. 28 Az 5/2025-69,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Jiřímu Špeldovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6 134,70 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Toto rozhodnutí napadl žalobce správní žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, soud však žalobu zamítl rozsudkem označeným v záhlaví.

II. Argumentace účastníků řízení

[2] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž namítá, že krajský soud nesprávně posoudil otázku hrozby nuceného nasazení žalobce

do ozbrojeného konfliktu. Závěr krajského soudu, že stěžovateli v případě návratu do Ruské federace nehrozí výkon vojenské služby, je v rozporu s realitou v zemi původu a ignoruje skutečnost, že Ruská federace vede aktivní ozbrojený konflikt na Ukrajině. Krajský soud nesprávně vycházel z formální právní úpravy Ruské federace, ačkoliv Rusko systematicky porušuje lidská práva a mezinárodní závazky. Takový postup je v rozporu s ustálenou judikaturou, podle níž je nutno hodnotit skutečný výkon moci, nikoli pouze deklarovaný právní stav. Stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť má za to, že se krajský soud nevypořádal se specifickými okolnostmi případu, zejména s osobními zkušenostmi stěžovatele a osudem jeho příbuzných. Odmítnutí účasti na válečné agresi, které se Rusko dopouští, je azylově relevantním důvodem. Krajský soud hodnotil případ stěžovatele nedůsledně a nesprávně.

[3] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti upozorňuje na zjevnou účelovost žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany, kterou podal na letišti až poté, co bylo zjištěno, že předložil padělané belgické povolení k pobytu, na jehož základě směřoval za svou rodinou do Německa. Žalovaný uvedl, že předestřené problémy stěžovatele nelze označit jako azylově relevantní. Výkon vojenské základní služby je u stěžovatele vyloučený, neboť již dosáhl maximálního možného věku pro povolání. Nadto žalovaný neshledal žádné skutečnosti svědčící o tom, že by samotný výkon základní vojenské služby v Rusku mohl ve vztahu ke stěžovateli představovat pronásledování. Sám stěžovatel uvedl, že neměl ve své vlasti problémy se státními orgány ani se samotným vycestováním. Nic tedy nenásvědčuje tomu, že by stěžovateli v případě návratu do jeho vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný dodal, že stěžovatel nemá v České republice žádné trvalé vazby. Žalovaný vycházel z aktuálních informací o zemi původu, stěžovatel v průběhu správního řízení neuplatnil žádné návrhy, které by nebyly vypořádány.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[4] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[5] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (viz také rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021-23, nebo usnesení NSS ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31).

[6] Stěžovatel v kasační stížnosti neuvedl, v čem spatřuje její přijatelnost. Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení.

pokračování

[7] Nejvyšší správní soud předně není názoru, že by byl nyní posuzovaný rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný. Krajský soud v souladu s požadavky judikatury vypořádal všechny nosné žalobní námitky vč. námitek akcentujících stěžovatelovy obavy z nasazení do války na Ukrajině (rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007-107, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 18. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74). Nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by mu mělo být předmětné rozhodnutí odůvodněno, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje jej přezkoumat (rozsudky NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, či ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35). Zrušení rozhodnutí pro jeho nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost nelze dané rozhodnutí meritorně přezkoumat (rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Takovými vadami rozsudek krajského soudu netrpí. Právě specifickými okolnostmi případu, jejichž hodnocení stěžovatel v napadeném rozsudku postrádá, se krajský soud podrobně zabýval v bodech 33 až 41.

[8] Věcně stěžovatel rozporuje závěr krajského soudu, že stěžovateli v případě návratu do Ruské federace nehrozí výkon vojenské služby. Podle něj je tento závěr v rozporu s realitou v zemi původu a ignoruje skutečnost, že Ruská federace vede aktivní ozbrojený konflikt na Ukrajině. Krajský soud v bodě 33 napadeného rozsudku konstatoval, že žalobce již s ohledem na svůj věk nespadá do kategorie osob podléhajících vojenské službě. Vycházel přitom z Informace OAMP ze dne 28. 1. 2025 *Základní vojenská služba*, tedy z aktuální informace o situaci v zemi původu žalobce. Uvedený závěr rovněž odpovídá i závěrům uvedeným v usneseních NSS ze dne 27. 9. 2024, č. j. 10 Azs 103/2024-29, či ze dne 18. 9. 2025, č. j. 6 Azs 46/2025-33 (obdobně srov. usnesení NSS ze dne 21. 1. 2026, č. j. 3 Azs 182/2025-43).

[9] Krajský soud nepominul skutečnost, že ruská armáda páchá v rámci ozbrojeného konfliktu s Ukrajinou válečné zločiny a zločiny proti lidskosti (srov. bod 34 napadeného rozsudku). I toto konstatování je podloženo zjištěním žalovaného, a to konkrétně bodem 6. 1. Informace OAMP (*Bezpečnostní a politická situace v zemi*, 8. 7. 2024). Stejně tak krajský soud nepominul, že zapojení do útočného konfliktu může být azylovým důvodem (srov. bod 34 napadeného rozsudku), jak se mylně snaží tvrdit stěžovatel. Odkázal přitom na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu vztahující se přímo k situaci v Ruské federaci (rozsudky ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, č. 4304/2022 Sb. NSS, či ze dne 24. 1. 2024, č. j. 1 Azs 253/2023-31, a ze dne 12. 7. 2024, č. j. 8 Azs 68/2024-29). Dospěl však k závěru, že konkrétně stěžovateli nucené zapojení do bojů ve válce na Ukrajině nehrozí, což má oporu jak v podkladech rozhodnutí, tak judikatuře Nejvyššího správního soudu (viz výše). Z podkladů ve správním spise neplyne, že by při povolávání pro základní vojenskou službu docházelo k excesům ohledně věkové hranice. Nutno dodat, že stěžovatel nerozporuje závěry správních orgánů o nevěrohodnosti jím předložené kopie povolávacího rozkazu.

[10] Stěžovateli nelze přisvědčit ani v tvrzení, že krajský soud nesprávně vycházel z formální právní úpravy Ruské federace, ačkoliv Rusko systematicky porušuje lidská práva a mezinárodní závazky. Krajský soud v bodě 34 napadeného rozsudku konstatoval, že

„[p]áchání válečných zločinů a zločinů proti lidskosti ruskou armádou v rámci ozbrojeného konfliktu s Ukrajinou není pouze obecně známou skutečností, ale vyplývá i z podkladů shromážděných žalovaným, konkrétně z bodu 6.1. Informace OAMP [Odbor azylové a migrační politiky žalovaného; pozn. soudu] (*Bezpečnostní a politická situace v zemi*, 8. 7. 2024)“. Krajský soud pouze potvrdil závěr žalovaného, že stěžovateli nehrozí individuální riziko pronásledování ani vážné újmy. Takový závěr je přitom v souladu s judikaturou, podle níž porušování lidských práv určitým státem samo o sobě neznamená, že každý jeho občan je vystaven hrozbě pronásledování (rozsudky NSS ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004-79, nebo ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003-40). Krajský soud vycházel z podkladů shromážděných žalovaným, obsahujících informace o základní vojenské službě, náhradní civilní službě a mobilizaci v Rusku, o bezpečnostní a politické situaci v zemi a také o přístupu Ruska ve vztahu k navrátilcům ze zahraničí (Informace OAMP ze dne 28. 1. 2025 *Základní vojenská služba*, Informace OAMP ze dne 28. 1. 2025 *Základní vojenská služba, náhradní civilní služba*, Informace OAMP ze dne 8. 7. 2024 *Bezpečnostní a politická situace v zemi*, či ze zprávy OAMP ze dne 5. 3. 2025 *Návraty občanů Ruské federace do vlasti*). Krajský soud tedy nespoléhal toliko na oficiální tvrzení Ruské federace. Není přitom pochybením krajského soudu, že se nezabýval osudy příbuzných stěžovatele, neboť nepodložená tvrzení stěžovatele o nich nemohou ani potenciálně vyvrátit zjištění žalovaného o bezpečnostní a politické situaci v Rusku, o návratech občanů Ruské federace do vlasti ani zjištění týkající se výkonu základní vojenské služby, potažmo náhradní civilní služby. Krajský soud naopak přesvědčivě vyložil, z jakého důvodu žalovaný nepochybil, když neshledal možné důvody pro udělení mezinárodní ochrany stěžovateli ve vztahu k otázce výkonu vojenské služby, resp. ve spojitosti s ruskou mobilizací.

IV. Závěr a náklady řízení

[11] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou, která poskytuje odpověď na stěžovatelem vznesené kasační námitky, a nepochybil ani při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[12] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je na místě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

[13] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 15. 8. 2025, č. j. 28 Az 5/2025-37 ustanoven k ochraně jeho práv zástupcem JUDr. Ing. Jiří Špelda, advokát. Podle § 35 odst. 10 část věty první za středníkem s. ř. s. platí v takovém případě hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce stát. V souladu s tímž ustanovením zákona zastupoval jmenovaný advokát stěžovatele rovněž v řízení o kasační stížnosti.

pokračování

Ustanovenému zástupci stěžovatele náleží podle § 7 bodu 5 a § 9 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (sepis kasační stížnosti) ve výši 4 620 Kč a podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů v paušální částce 450 Kč za jeden úkon, tedy celkem 5 070 Kč. Jelikož je ustanovený zástupce plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o částku odpovídající této dani, tedy o 1 064,70 Kč. Celkem tedy Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci přiznal coby odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů po zaokrouhlení částku ve výši 6 134,70 Kč. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. března 2026

Karel Šimka
předseda senátu